

Stemmen met een beperking vaak nog lastig

© VRIJDAG 17 MEI 2019

BINNENLAND (/NIEUWS/BINNENLAND/)

Mensen met een beperking die hun stem willen uitbrengen, ondervinden daarbij nog steeds problemen. Bij het Meldpunt Onbeperkt Stemmen van het College voor de Rechten van de Mens zijn na de Provinciale Statenverkiezingen 188 meldingen over de toegankelijkheid van stembureaus binnengekomen.

Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 kwamen er 148 meldingen binnen. De meeste klachten gingen over de hulpverlening in het stemhokje en de toegankelijkheid van stembureaus.

Overigens was tien procent van de meldingen positief. Dat waren kiezers die meldden dat ze ondanks hun beperking zonder problemen hun stem konden uitbrengen.

Hulp in het stemhokje

Ruim een kwart van de meldingen (28 procent) gaat over hulp in het stemhokje, vooral voor blinden of slechtzienden. Zij mogen worden geholpen bij het uitbrengen van hun stem, maar dat weten niet alle medewerkers van een stembureau, zo blijkt. Soms werden

begeleiders door stembureau medewerkers weggestuurd, waardoor de blinde of slechtziende geen stem kon uitbrengen.

Het College voor de Rechten van de Mens heeft daarom vorige maand al een brief gestuurd aan minister Ollongren van Binnenlandse Zaken met de aanbeveling om de instructie aan stembureau medewerkers te verbeteren.

“ **Ik ben zo oneerlijk behandeld, daar kan ik niet tegen.**

— Alie Mulder

Ook Alie Mulder (65) uit Steenwijk trof bij de Provinciale Statenverkiezingen zo'n slecht geïnformeerde stembureau medewerker. Die sprak haar aan nadat ze met haar man haar stem had uitgebracht, net zoals ze al dertig jaar doet. "Ze zei dat het helemaal niet mocht, met z'n tweeën in het stemhokje. Ik wist zeker dat het wel mocht, dus dat werd een hele discussie."

Mulder, die vrijwel geheel blind is, vindt dat ze onrechtvaardig en dom is behandeld. Ze wordt er nog een beetje boos van. "Ze zeiden dat ik mijn man moest machtigen of anders een ontheffing moest aanvragen. Maar dat wil ik helemaal niet. Ik doe niets verkeerd."

Eenmaal thuisgekomen zocht ze de reglementen na en werd bevestigd in haar gelijk. "We zijn 's avonds teruggegaan naar het stembureau om het uit te leggen. Maar ze wilden er nog niet aan. Ze hielden halsstarrig vol dat ze goed zaten." Daarop diende ze haar klacht in bij het Meldpunt Onbeperkt Stemmen. "Ik ben zo oneerlijk behandeld, daar kan ik niet tegen."

Dat zag de gemeente Steenwijkerland ook snel in, Mulder kreeg een excuusbrief en een bos bloemen. "Ik ben ook gebeld door iemand van de gemeente en toen hebben we erover gepraat. Dat hebben ze keurig gedaan."

Fysieke beperkingen

Veel andere meldingen hebben betrekking op de toegankelijkheid van het stembureau of het stemhokje. Mensen met een rolstoel of scootmobiel hebben bijvoorbeeld last van drempels, draaideuren, zware deurdrangers of steile oprijplaten, waardoor ze het stembureau niet in kunnen.

Soms was ook het stemhokje te klein, de schrijfplank te hoog of de ketting aan het potlood te kort. Ook werd er geklaagd over het stembiljet, dat te groot, slecht leesbaar of lastig opvouwbaar is. Minister Ollongren heeft daarover inmiddels gezegd dat er over twee jaar nieuwe stembiljetten komen.

De loep die sinds dit jaar in ieder stembureau hoort te liggen, is meestal wel aanwezig maar niet altijd geschikt voor mensen met een visuele beperking, bijvoorbeeld omdat er geen verlichting op zit.

Positieve meldingen kwamen van mensen die juist blij waren met bijvoorbeeld een verstelbare stemtafel of de aanwezigheid van een rolstoelplank.

Europese Verkiezingen

Het Meldpunt Onbeperkt Stemmen blijft open tot na de Europese verkiezingen op 23 mei. Het College voor de Rechten van de Mens zal ook de klachten daarover inventariseren en de minister informeren.

Het College is toezichthouder op de naleving van het [VN-verdrag handicap](https://www.mensenrechten.nl/nl/vn-verdrag-handicap) (<https://www.mensenrechten.nl/nl/vn-verdrag-handicap>), dat in juli 2016 in werking trad. Daarin staat dat mensen met een beperking recht hebben op deelname aan het politieke en openbare leven, op gelijke voet met anderen. Dat betekent ook dat zij zonder obstakels moeten kunnen stemmen.
